

Historia Silense om kampene mod Al-Mansur

Historia Silense er en historie om Spanien fra visigoternes tid (ca. 409-711) og op til kongedømmet Leóns historie i tiden 1037-1072. Krøniken omhandler primært kong Alfonso d. 6. af León, hans fader Ferdinand d. 1. og deres kampe i det nordlige Spanien mod muslimske herskere og invasionshære. Krøniken bygger på og samskriver en række andre tidligere krøniker og er skrevet omkring tiden 1109-1118 af en ukendt munk i San Isidoro-klostret i byen León, som propaganda for den kristne forsvarskamp imod muslimske angribere som f.eks. Al-Mansur (Almanzor) og de senere almoravider. Samt for generobring (Reconquista) af Den spanske halvø.

10

Ved Ramiros¹ død gik Vermudo², søn af Ordono ind i León og overtog fredeligt kongedømmet. Han var en mere end almindelig statsmand. Han stadfæstede kong Wambas love,³ han gav ordre til at overholde de kanoniske love, han elskede nåde og retfærdighed og han søgte at uddrive det onde og at vælge det gode. Men på grund af de kristne folks synder, strømmede en stor mængde saracener ind under hans regeringstid. Deres konge – som gav sig selv det falske navn Almanzor⁴ - var ikke som nogen, hverken før eller efter. Han indgik en alliance med saracenerne hinsides havet og anførte ismaelitternes folk⁵ i en stor invasion indover de kristnes grænser og han begyndte at hærge mange af deres kongeriger og undertrykke dem med sværdet. Det gik ud over Frankerriget, kongeriget Pamplona og kongeriget León. Han hærgede byer og borge, og han affolkede landet, indtil han nåede til det vestlige Spaniens kystregioner og ødelagde byen Galicia,⁶ hvor liget af den velsignede apostel Jakob er begravet. Han havde i høj grad til hensigt at ødelægge apostlens grav, men han trak sig tilbage i rædsel. Han nedrev kirker, klostre, paladser og satte ild til dem. Dette skete i æraen 1035.⁷ Himlens konge kom dog sin nåde i hu og bragte hævn over sine fjender og hagaræernes folk⁸ begyndte at falde for sværd og sygdom og kom dag for dag tættere på nederlaget. Imidlertid begyndte kong Vermudo med Herrens hjælp at restaurere Skt. Jakobs grav til ny værdighed. I det andet år efter krigen døde han af naturlige årsager i El Bierzo-regionen og opgav således sin sjæl til Herren. Han regerede i sytten år. [...] Af samme slægt udsprang Fernando, søn af Sancho fra Cantabrien. Han tog sig en kone og fremstod som fremtidens konge, der ville gøre det til sin opgave at ud-drive barbarerne i fremtiden. [...]

30

Da kong Sancho døde i æraen 1004,⁹ invaderede Almanzor, den største af alle barbarerne, ind over det kristne kongeriges grænser. [...] [*Historia Silense fortæller dernæst om intern splid mellem de kristne feudalherrer i nord, som gør det muligt for Almanzor at invadere:*] Efter kong Sanchos død skete det, som ofte hænder i sådanne situationer, nemlig at nogle af de grever, der administrerede regionerne, holdt ud længere end, hvad man kunne forvente, fordi de huskede

35

¹ Kong Ramiro d. 3 af León (966-984)

² Konge Vermudo (Bermudo) d. 2. af León (984-999)

³ Wamba var visigotisk konge over Spanien 672-680

⁴ Almanzor (Al-Mansur) betyder den 'sejrrige'

⁵ *Ismaelitter*: det bibelske ord for arabere

⁶ Byen Galicia, dvs. Santiago de Compostalla, hvor Skt. Jakobs grav er mål for kristnes pilgrimsfærd. Dengang som nu.

⁷ Det vil sige i år 997 e. Kr.

⁸ *Hagaræerne*: andet bibelsk navn for araberne

⁹ *Æraen 1004*: Det vil sige i år 966 e. Kr.

deres loyalitet overfor den kongelige myndighed, andre befæstede deres stillinger med henblik på at herske alene og nægtede at vise lydighed overfor den endnu mindreårige kong Ramiro, søn af kong Sancho. Så da barbaren hørte om denne interne splid blandt de kristne, så overskred han floden Duero, som dengang markerede grænsen mellem de kristne og barbarerne.

5 Som hjælp hertil fik barbaren både støtte af en ikke ubetydelig styrke af kristne krigere, som han ved hjælp af betydelig betaling havde knyttet til sin tjeneste, og også ved sin retfærdige strafudmåling, som – efter hvad vi har hørt fra vores faders beretninger – han behandlede godt også, hvis de var kristne. Hvis han for eksempel var i vinterlejr og der opstod mytteri, så straffede han det mere hårdt overfor barbarerne end overfor kristne. Dernæst hærgede han med ild

10 og sværd alt inden for området, og han slog modigt lejr ved floden Esla for at kunne angribe byen León, idet han korrekt vurderede, at intet ville stå i hans vej, hvis han kunne erobre leonesernes kongelige by. [...]

[I perioden mellem Almanzors angreb på León i 988 og hans død i 1002 gennemførte han konstante angreb og plyndringer mod de nordspanske riger.] Den guddommelige utilfredshed tillod ham dog i løbet af de næste tolv år at angribe de kristnes grænser i lige så mange felttog. Han indtog León og andre byer, ødelagde Sct. Jakobs kirker og de kirker, som var indviet til de hellige martyrer Facundus og Primitivus, som jeg før har fortalt, og mange andre kirker blev ødelagt, som det ville føre for vidt her at komme ind på.¹⁰ Han vanhelligede alt, som var helligt for

20 os, med sin hensynsløse fremfærd og til sidst gjorde han hele kongeriget pligtig til at betale ham tribut. I den samme frygtelige tid i Spanien uddøde al gudstjeneste, de kristnes ære bortfaldt og kirkernes opsparede rigdomme blev stjålet. Til sidst forbarmede den guddommelige fromhed sig over denne elendighed og så det som rigtigt at fjerne dette åg fra de kristne. I sin regerings trettende år og efter at have påført de kristne mange frygtelige nederlag blev Almanzor i den store by Medinaceli taget af Djævelen, som også havde bosat sig i ham, mens han levede, og han blev begravet i Helvede.

30 *Historia Silense*: Oversat af M. Pihl efter S. Bart and R. Fletcher (red.): *The World of El Cid – Chronicles of the Spanish Reconquest*, Manchester (2000), s. 24-53.

---

¹⁰ Kirkerne viet til Facundus og Primitivus refererer til Sahagún-klostret 50 km sydøst for León, som blev hærget og ødelagt af Almanzor sammen med kirken i Santiago de Compostela i året 997 e. Kr.